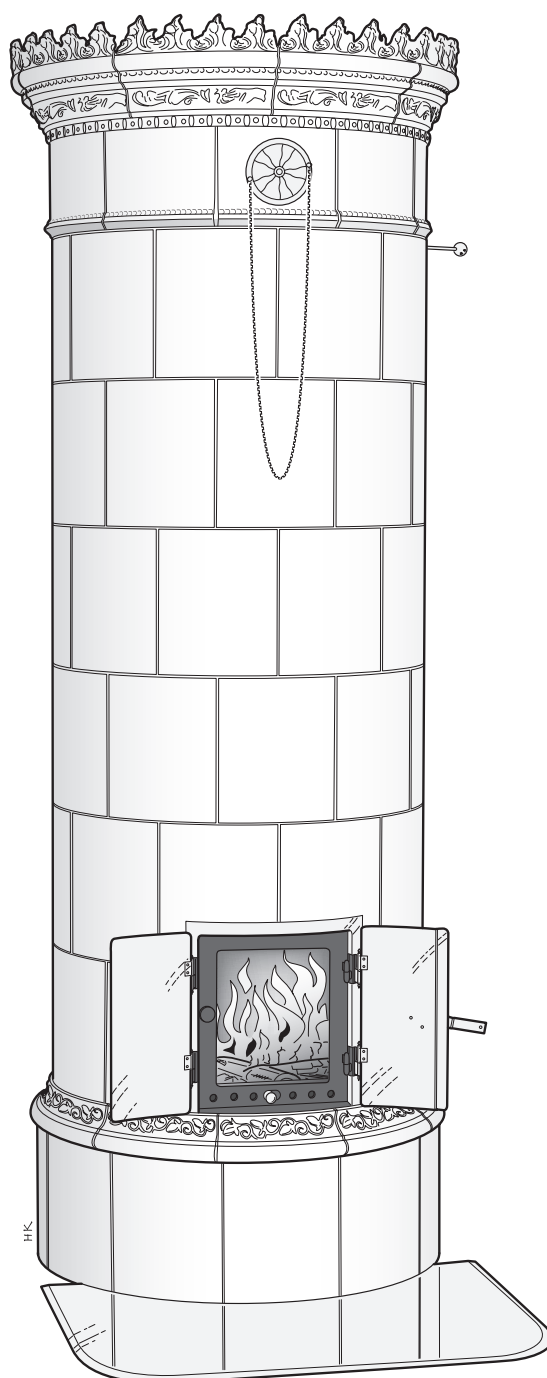

SE	Eldningsinstruktion	1
FI	Lämmitysohjeet	5
NO	Fyringsinstruksjon	9
DE	Heizinstruktionen	13
GB	Lighting Instructions	17

Eldnings- instruktion

Siri
901
902

Bäste Cronspisen-ägare

Ni har nu installerat en kakelugn, en ackumulerande eldstad. Kakelugnen består av ett blocksystem som är tillverkat av aluminatcement, olivinsand och tegelkross och som är sammanfogat med lerbruk. Lerbruk användes redan på 1400-talet som fogmassa när man byggde s.k. pottugnar. Det som gör lerbruk lämpligt är att det torkar till skillnad från cement eller kalkbruk som bränner och blir hårt. Med andra ord, lerbruk kan ta upp rörelse utan att otätheter uppstår och är därför än idag väl lämpad att användas vid montering av Cronspisens kakelugnar. Värmen som bildas vid eldning överförs och lagras i kakelugnen och avges därefter långsamt till rummet genom konvektion och strålning. För att på bästa sätt tillgodogöra sig vedens energi och få ut maximalt av kakelugnen är det viktigt att elda på rätt sätt. Läs därför noga igenom bruksanvisningen.

INNEHÅLL

1. Allmänt
2. Val av bränsle
3. Torkning och ineldning av kakelugn
4. Eldningsstart i kall ugn
5. Så här eldar man
6. Hantering av aska
7. Fläkt
8. Underhåll av kakelugn
9. Sotning
10. Möjliga orsaker till driftstörningar och åtgärder för dessa

1. ALLMÄNT

En rätt eldad kakelugn ger god värmeekonomi och skön värme under lång tid. Genom att följa anvisningen kommer kakelugnen att avge mellan 2 - 4 kW med hög verkningsgrad. Kakelugnen skall eldas regelbundet med avsvlningsperioder på 10-12 timmar. Rekommenderat är därför att elda två gånger per dygn för att erhålla en jämn värmeavgivning under längsta möjliga tid. Om kakelugnen tillåts kallna mellan eldningstillfällena försämras förutsättningen för en jämn värmeavgivning. Det är också viktigt att inte elda för stora mängder ved så kakelugnen blir överhettad. Vid varje eldningstillfälle skall man därför inte elda mer än 12 kg ved. Utvändigt bör kakelugnen inte bli varmare än att man kan beröra den med handen utan att bränna sig d.v.s. max 65°C.

Bäst förbränning fås om man lägger in 2 - 3 kg ved åt gången och tillför rikligt med förbränningsluft så att det brinner med klara och ljusa lågor. Dålig förbränning förorsakas av felaktigt bränsle eller vid för lite tillförsel av förbränningsluft. Detta kan medföra skador och utfällning av tjära i kakelugnen. Tänk på att garantivillkoren gäller endast under förutsättning att kakelugnen eldas enligt instruktionerna i denna bruksanvisning.

2. VAL AV BRÄNSLE

Alla sorters ved, såsom ved av björk, bok, ek, alm, ask, barrträd och fruktträd kan användas som bränsle i kakelugnen. Olika träslag har olika densitet, ju högre densitet veden har desto högre är energivärdet. Högst densitet har bok, ek och björk.

Färsk ved består till hälften av vatten. En del av vattnet cirkulerar fritt mellan fibrerna och en del är bundet av cellerna. Veden ska alltid torkas så att fritt vatten avdunstar. När fukthalten har sjunkit under 20% är veden klar att användas. Om man eldar ved med högre fukthalt går en stor del av vedens energiinnehåll åt att koka bort vattnet. Är veden fuktig blir också förbränningen dålig, sot- och tjärbeläggningar bildas i skorstenen och kan i värsta fall förorsaka skorstensbrand. Utöver detta leder det också till sotigt glas på kassetten och obehag för boende i närheten.

För att förvissa sig om att man har torr ved bör veden avverkas på vintern och under sommaren lagras fritt luftat under tak. Täck aldrig vedstacken med en presenning som ligger ned mot marken, presenningen fungerar då som ett tätslutande lock och veden hindras från att torka.

Förvara alltid en mindre mängd ved inomhus i några dagar före användning, så att ytfukten som finns på vedträden hinner avdunsta.

Vedens fukthalt kan enkelt kontrolleras genom att

en liten provbit av veden vägs före och efter det att den torkats i 80° C ugnstemperatur under 1 dygn. Beräkna därefter fukthalten genom att dividera mängden avdunstat vatten med total mängd ved, inkl. vatten.

$$\text{Fukthalt i \%: } \frac{m_{\text{före}} - m_{\text{efter}}}{m_{\text{före}}} \times 100$$

Varning!

Man får absolut inte använda tryckimpregnerat trä, målat eller limmat trä, spånplattor, plast, eller färgbroschyrer i en kakelugn som bränsle. Gemensamt för dessa material är, att det under förbränning kan bildas saltsyra och tungmetaller som är skadliga för miljön och kakelugnen. Saltsyran kan också angripa murningen i kakelugnen eller stålet i kassetten. Använd absolut ej några flytande bränslen. Ej heller kakelugnen som en förbränningsugn för skräp o. dyl.

3. TORKNING OCH INELDNING AV KAKELUGNEN

En nyuppsatt kakelugn innehåller mycket fukt som skall avdunsta. Kakelugnen behöver därför stå och torka i en månad innan man kan börja ineldningen. Det är viktigt att undvika stora temperaturväxlingar på kakelugnen i början. Första veckan skall kakelugnen ineldas med 2 kg ved till upptändning följt av ett vedinlägg på 2 kg och därefter en avsvlningsperiod på 10 timmar innan förfarandet upprepas.

I samband med ineldning kan någon

kondensdroppa vatten framträda under mässingslocket på frontens överdel. Detta kan förebyggas med en liten bit stenullsmatta som stoppas i stosen innanför mässingslocket. Putsade ugnar måste vara helt torra innan de kan målas. Vänta därför med att måla tills ugnen har eldats under en vecka. Använd en färg som kan "andas", förslagsvis en silikatfärg.

4. ELDNINGSTART I KALL UGN

I vissa installationer och under speciella väderleksförhållanden kan det bildas en propp av kall luft i skorstenen när kakelugnen inte använts på ett tag. Proppen avlägsnas genom att öppna skorstensspjället och antända tidningspapper som hålls upp i rökutgången inuti kassetten.

5. SÅ HÄR ELDAR MAN

Tändningsved: Finkljuven ved

Längd: 25 - 33 cm

Diameter: 3 - 5 cm

Mängd per tändning: 2,5 kg (ca. 10 finkljuvena bitar)

Ved: Kljuven ved

Längd: 25 - 33 cm

Diameter: 7 - 9 cm

Normalmängd: 2,0 kg (2-3 bitar per ilägg)

Maxmängd: 3,0 kg (3-4 bitar per ilägg)

Det är viktigt att korrekt vedmängd används, speciellt vid upptändning. Vid första eldningstillfället bör därför en våg användas för att se och lära hur mycket 2,5 kg tändningsved är, kontrollera även hur mycket normal- och maxmängd är. Kakelugnen är endast avsedd att eldas med stängd lucka. Öppna alltid luckan sakta och försiktigt för att förhindra inrykning pga tryckförändringen i eldstaden. Kakelugnens funktion är olika beroende på dragförhållandet i skorstenen. Att komma underfund med rätt inställning på förbränningsluftsspjället brukar ta några eldningar.

Upptändning

Var uppmärksam på att om en för liten vedmängd används vid upptändningen eller att veden är för grovt kljuven uppnås inte rätt arbetstemperatur i brännkammaren. Följden av en felaktig upptändning blir dålig förbränning med kraftig sotbildning eller att elden slocknar när luckan stängs. Öppna ett fönster i närheten av kakelugnen före upptändning ifall huset har mekanisk ventilation och det finns ett undertryck i huset. Låt fönstret stå öppet några minuter tills brasan tagit sig.

1. Öppna reglaget till förbränningsluften och rökgasspjället fullt.
2. Lägg in tändningspapper eller tändblock, samt ca 2,5 kg finkljuven ved i mitten av kassetten. Veden travas liggande kors och tvärs.
3. Tänd brasan.
4. Låt luckan stå på glänt med en öppning på ca 10 mm mot kassetten. När brasan har tagit sig ordentligt efter ca 10 minuter stängs luckan helt.

Vedpåfyllning

Innan brasan brunnit ned och lågorna slocknat är det dags att lägga på ved.

1. Öppna lucklåset och låt undertrycket i brännkammaren utjämnas under några sekunder innan luckan öppnas helt.
2. Lägg på 2-4 vedträd till en samlad vikt på 2-3 kg. Lägg veden så att ett mellanrum mellan vedträden bildas, detta för att uppnå ordentligt luftblandning. Stäng därefter luckan.

3. Förbränningsluftsspjället skall vara helt öppet under några minuter tills vedträden brinner ordentligt. Om ni därefter önskar en långsammare förbränning kan tillförseln av förbränningsluft minskas. Beroende av temperaturen i brännkammaren och draget i skorstenen varierar förutsättningarna för reglering av förbränningen. Kom ihåg att elden skall alltid brinna med ljusa och klara lågor.
4. Gör ytterligare vedpåfyllningar men överskrid inte den maximalt tillåtna totalmängden ved som är 12 kg vid varje eldningstillfälle. Låt därefter kakelugnen avge den ackumulerade värmen under 10 - 12 timmar innan eldningsförfarandet upprepas.

Viktigt!

För att undvika värmeläckage genom skorstenen under avsvlningsperioden kan förbränningsluft- och skorstensspjället stängas. Det är dock viktigt att spjällen inte stängs förrän glöden i kassetten har slocknat.

6. HANTERING AV ASKA

Förbränningen i kassetten är effektiv och sker under hög temperatur vilket ger mycket liten mängd aska. Normalt räcker det att aska ur en gång per vecka. Lämpligast är att använda en sotdammsugare eller en liten skyffel och borste för att aska ur kassetten. Kontrollera noggrant att ingen glöd finns kvar i askan och förvara askan i ett plåtkärl med tättslutande lock i minst en vecka innan den kastas. Tänk på att inte placera plåtkärl på brännbart underlag.

7. FLÄKT

Luftvärmväxlaren i kassetten möjliggör snabb direktvärme och ökad värmespridning i huset. Genom egenkonvektion sugs rumsluften in vid golvet och strömmar ut genom slitsarna i ovankant på kassetten. För att öka värmespridningen och få en effektivare direktvärme kan en fläkt installeras för att forcera luftflödet. Fläkt finns som tillbehör till samtliga modeller förutom till Siri-modellen.

8. UNDERHÅLL AV KAKELUGN

Vid eldning kan glaset bli sotigt, även när kakelugnen eldas med torr ved med en fukthalt på 15 – 20%. Rengör man regelbundet räcker det att torka med ett torrt papper. Om sotet funnits en längre tid på glaset tar man lämpligen bort det med rengöringsmedel eller ett speciellt sotborttagningsmedel. Dessa medel finns att köpa i en dagligvarubutik eller hos er lokala kakelugnsåterförsäljare.

Använd aldrig rengöringsmedel som innehåller något slipmedel, glaset kan då skadas.

- Kaklet rengöres med vatten och diskmedel, eftertorka med torr trasa.
- Kontroll av packningar är viktigt ur förbränningssynpunkt, eftersom slitna packningar försämrar förbränningen när kakelugnen drar "tjuvluft".
- Eftersom det hela tiden förekommer ett stort flöde av luft genom kakelugnen, kan det samlas damm innanför gallret vid golvet. Rengör därför regelbundet innanför gallret.

- Detaljer som sitter nära själva eldhärden kan behöva bytas ut. Exempel på sådana detaljer är eldstadsbeklädnaden. Livslängden på dessa detaljer beror på hur mycket och på vilket sätt kakelugnen har brukats.

9. SOTNING

Sotning sker normalt en gång per år. Sotning av kakelugnen, skorstenskanaler och skorstensanslutningar bör utföras av en skorstensfejarmästare. Efter det att kanalerna sotats avlägsnas sotet med en sotsugare genom de nedre sotluckorna.

Om en skorstensbrand uppstår eller befaras, skall förbränningsluftspjället och luckan stängas. Kontakta om nödvändigt brandkåren för släckning. Efter en skorstensbrand skall alltid skorstenen besiktigas av skorstensfejarmästaren.

Varning!

Det är absolut förbjudet att modifiera ugnen. Garantier gäller endast om kakelugnen är monterad enligt installationsanvisningen. Använd endast reservdelar från tillverkaren.

10. MÖJLIGA ORSAKER TILL DRIFT-STÖRNINGAR OCH ÅTGÄRDER FÖR DESSA

Det är dåligt drag i kakelugnen efter nyinstallation.

- Kontrollera skorstenens längd så att den uppfyller kraven dvs en meter över nock, samt att den har en totallängd på minst 3,5 meter.
- Kontrollera att det inte finns något i skorstenen som hindrar rökgaserna och att inte något närliggande hus eller träd påverkar vindarna kring skorstenen.
- Kontrollera också skorstenens area (gäller befintlig-murad skorsten), som bör vara 150-200 cm².

Det är svårt att tända brasan och elden dör kanske ut efter en kortare tid.

- Detta kan bero på att veden inte är tillräckligt torr, kontrollera veden.
- En annan orsak kan vara undertryck i huset, exempelvis vid användning av köksfläkt eller annan mekanisk ventilation. Öppna ett fönster i närheten av kakelugnen under upptändning. Ni kan också prova med att tända några tidningspapper och hålla upp i kassetten rökutgång för att få igång draget.
- Tilluftskanalen utifrån kan vara helt eller delvis tilltäppt. Ta loss slangen och provleda med förbränningsluft från rummet.
- Förbränningsluftspjället kanske inte är öppet.
- Det kan också bero på att kakelugnens rökuttag kan vara tilltäppt av sot, vilket kan förekomma efter en sotning. Ta bort sotlocken, sotluckorna och rökhyllan och kontrollera.

Slutligen bör ni återigen gå igenom eldningsanvisningen. Kanske var mängden ved för liten och upptändningsbrasan har därför blivit för liten och kall för att tända nästa påfyllning av ved.

Det bildas onormalt mycket sot på glaset

Det blir alltid en viss sotbeläggning på glaset och det byggs på lite grann efter varje eldning. Sot på glaset beror huvudsak på tre saker:

- Veden är fuktig, vilket leder till en dålig förbränning med en stor rökutveckling som följd.
- Det är för låg temperatur i brännkammaren vilket orsakar ofullständig förbränning och dåligt drag i skorstenen.
- Handhavandet är inte korrekt, tex luckan stod inte i upptändningsläget i ca 10 min. Kontrollera fukthalten på veden, se till att ni har en bra grundglöd och gå igenom eldningsanvisningen en gång till.

Lukt av rök i kakelugnens omgivning i perioder.

Detta kan förekomma vid vindnedslag i skorstenen och sker oftast vid en bestämd vindriktning när det blåser. En annan orsak kan vara om luckan öppnats när det brinner mycket.

Uppstår det problem som ni själva inte kan avhjälpa, kontakta återförsäljaren eller skorstensfejarmästaren. Med dessa eldningsråd hoppas vi att ni skall få en njutbar, ekonomisk och problemfri användning av er Cronspis.

NIBE AB/NIBE STOVES · Box 134 · 285 23 Markaryd
www.cronspisen.eu

NIBE Stoves reserves the right to change dimensions and procedures described in these instructions at any time without special notice. The current edition can be downloaded from www.contura.eu